

یکشنبه ۳ آذر ۱۳۹۲ • سال یازدهم • شماره ۱۸۸۸ • ۷

روزنامه		
سیاست ـ گزارش		
تمرکز توان در دیپلماسی، ۱۰۰ روزگی دولت تدبیر و امید	صفحه ۸	
چراغ خاموش «خانه احزاب»	صفحه ۹	
غصه هزینه «آیلتس» و «تافل»	صفحه ۱۰	

نگاه	
ضرورت پاسخ به اعتماد مردم	
آقای دکتر روحانی هنگام انتخابات، قول گزارش عملکرد صدروزه اول ریاست‌جمهوری را به مردم داد. با عنایت به اینکه در آذهان عمومی قومه‌جریه مترادف با نظام و حکومت تلقی می‌شود، کسب اطلاع از عملکرد دولت برای شهروندان حایزاهمیت است بنابراین ارایه گزارش عملکرد به‌صورت واقعی نیازمند ارزیابی روابط و تعامل موجود بین قوای سه‌گانه و دیگر بخش‌های نظام است. البته میزان ارتباط قومه‌جریه و مقننه بیشتر از قومه‌جریه با قوه‌قضاییه است و من‌بعنوان نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی قصد دارم طی این نوشتار همکاری مجلس را در این یکصدروز اول کار دولت بررسی کنم تا نقش واقعی دولت مشخص و در صورت وجود نقاط‌ضعف در روابط دو قوه انشالله سعی در جبران آن شود. البته دریافت بازخورد ملت به اطلاع‌رسانی دولت از عملکرد خویش بسیار بااهمیت است و امیدواریم آقای رئیس‌جمهور برای این منظور نیز برنامه داشته باشد. بر اساس قانون اساسی در موارد زیر دولت نیازمند همکاری تنگاتنگ قومه‌مقننه‌است. بر اساس اصل ۸۷ رییس‌جمهوری باید اعضا دولت، را به مجلس شورای اسلامی معرفی و برای آنان تقاضای رای‌اعتماد کند تا دولت تشکیل و برای اداره کشور، کار خویش را آغاز کند. سپس برابر اصول ۷۳-۷۴-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۳ برای موضوعات شرح و تفسیر قوانین عادی - تصویب برنامه‌ها و قوانین - تصویب عهدنامه‌ها، معاوله‌نامه‌ها، قرارداده‌ا و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی - اصلاحات جزئی در خطوط مرزی - ایجاد محدودیت‌های اجتماعی - گرفتن رام داخلی و خارجی - استخدام کارشناس خارجی - واگذاری بناهای تاریخی - پاسخ‌گوبودن دولت در برابر بعد نظارتی مجلس مطابق اصول ۷۶-۷۸-۸۸-۸۹-۹۰ و ۹۶ دولت نیازمند همکاری مجلس است. در مورد رای اعتماد مجلس به اعضای کابینه، همکاری مجلس رضایت‌بخش نبود. چراکه اولاً با عنایت به فضای حاکم در مجلس که توجه به بعد سیاسی و جناحی افراد معرفی‌شده بیشتر از توانایی‌های اجرایی و تجربه کاری آنان است، آقای دکتر روحانی مجبور شده کسبی را برای احراز بسنت وزارتخانه به مجلس معرفی کند که در سبب رای‌اعتماد‌نمایندگان مجلس مشکل نداشته باشند و امر این خودبه‌خود برای انتخاب‌های رییس‌جمهوری تنگنا ایجاد کرد. با رعایت این ملاحظه باز وزرای پیشنهادی برای وزارتخانه‌های فرهنگی شامل آموزش‌وپروزش، علوم و تحقیقات و فناوری و ورزش و جوانان صرفاًبه دلیل ملاحظات سیاسی نتوانستندرای اعتماد‌نمایندگان را کسب کنند. در مرحله دوم با اینکه آقای دکتر سجادی یک نیروی کاملاً ورزشی با دارابودن مدرج علمی بالا در ورزش و تجربه ۲۰ساله کار در این بخش صرفاًبه ایتام‌همراهی با اعتراض نمایندگان مجلس ششم به رداصلاحیت کاندیداهای مجلس دوره هفتم، نمایندگان مجلس از دادن رای اعتمادبه ایشان خودداری و به این‌وسیله رکورد عدم رای اعتماد به سه کاندیدای متوالی برای یک وزارتخانه را به خود اختصاص دادند. جالب است که به کاندیدای چهارم که رتبه آقای دکتر سجادی در سباقه و تجربه و میزان تحصیلات مربوط به ورزش ایشان را نداشت بیش از ۱۹۰ رای دادندد و این تأیید همان مطلبی است که در بالا به آن اشاره شد (توجه بیشتر به ابعاد سیاسی). موارد حادثر از قضیه رای اعتماد به اعضای دولت در تعیین استاندارها، معاونان وزارتخانه‌ها، روسای دانشگاه‌ها و مدیران کل ستادی و استانی خودنمایی می‌کند و با اینکه صدروز از عمر دولت گذشته هنوز تعدادی از استانداران و تعداد قابل‌توجهی از معاونان وزارتخانه - مدیران کل - روسای دانشگاه‌ها و فرمانداران که نیاز به تغییر آنهاست، بدون تغییر مانده‌اند و کارها تقریباً نیمه‌تعطیل و کشور در حال زیان‌دیدن است. در حالی‌که اصولاً در کشورهای دارای نظام انتخاباتی با کارکرد حزبی، رییس دولت پس از انتخاب‌شدن همکاران خود را از حزب متبوع خود انتخاب و در پارلمان به‌هنگام رسیدگی برای رای‌اعتماد، سوابق اجرایی و توانایی نامزد‌ها و ملاک رای‌اعتماد است. علاوه بر آن با اینکه هنوز یکماه از رای‌اعتماد به آقای دکتر فرجی‌دانا نگذشته، به دلیل اینکه ایشان آقای دکتر توفیقی را به‌عنوان مشاور خود انتخاب و دوفتر از معاونان را تغییر داده، امر این مورد اعتراض شدید نمایندگان قرار گرفته و ابتدا صحبت از استیضاح ایشان به میان آمد و در ادامه نامه اعتراض آمیزی به ایشان تهیه و از تریبون مجلس قرائت شد. علاوه بر آن سوال از آقای دکتر فرجی‌دانا هم در میان است. نمایندگان محترم توجه داشته باشند که رییس‌جمهوری و وزیران باید حق انتخاب و انتصاب همکاران خود را داشته باشند و آنچه که باید مورد نظارت قرار گیرد عملکرد وزارتخانه از لحاظ اجرای برنامه‌ها و قوانین و شرح وظایف سازمانی است. ولی برخورد برخی نمایندگان به نحوی بوده که حتی اعتراض آقای دکتر روحانی با آن روحیه‌اعتدالی را برانگیخته و ایشان به‌هنگام معرفی آقای دکتر سجادی فرمودند همه باید به خواست مردم در انتخابات مردم در ۲۴ خرداد توجه کنیم.	
* تأیید رییس نمایندگان ادوار مجلس شورای اسلامی	

نگاه بیرون	
۱۰۰روز کارنامه روحانی	
برای رییس‌جمهوری هر کشوری، صد روز مدتی بیش از حد کوتاه است تا بتوان درباره دستاوردهای مشخص او قضاوت کرد. البته این ادعا کمتر درباره حسن روحانی صحت دارد. آیا روحانی ۱۱ آوریل سال ۲۰۱۳ که تمایل خود را به شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام کرد، می‌دانست در صورت موفقیت با چه حجمی از مسایل روبه‌رو خواهد شد؟ او به حکم مقامی که داشت، از ایسن امر اطلاع کامل داشت. «تدبیر و امید» (که واژه «تدبیر» در بعضی منابع به‌عنوان اعتدال ترجمه می‌شود ولی واژه اصلی معنای سیاسی عمیق‌تری دارد - «ایران روا»)، کلماتی بودند که شعار انتخاباتی او را تشکیل دادند.میلیون‌ها نفر به این شعار رای دادند. او با این دو واژه ساده قلوب ایرانیان را تسخیر کرد و به پیروزی در انتخابات دست یافت. آیا تدبیر تحقق یافته و امید به وجود آمده‌است؟ پاسخ همین دو سوال ارزیابی دز روز اول رییس جدید جمهوری اسلامی ایران را تشکیل می‌دهد. سه محور اساسی که روحانی و تیم او باید در رابطه با آنها نهایت انتعاط را از خود نشان داده و بر کمپین‌های دانشجویی تغییر روسای دانشگاه در قالب نامه به وزیر علوم چندی است که در دانشگاه‌های مختلف کشور آغاز و امضای دانشجویان معترض تقدیم وزارتخانه شده است. وزیر نفت و بازخوانی‌های بی‌مورد مجلس به وزیر نفت رای بالایی داده و کمیسسیون انرژی هم نگاه همدلانه‌ای با بیژن نامدارزنگنه دارد. آنها به‌خوبی می‌دانند که وضعیت صنعت نفت ایران با زنگنه بهتر از روزهای بدون زنگنه بوده و مدیریت مثبت او بر این عرصه بر کسی پوشیده نیست. اما برخی در کمیسسیون انرژی مسایلی را به میان آورده‌اند که تاریخ مصرف آن سال‌هاست گذشته. رییس کمیسسیون انرژی و برخی دیگر از نمایندگان عضو در کمیسسیون‌های اقتصادی مجلس این روزها پرونده «کرست» را به میان کشیده‌اند. می‌خواهند هر طور که شده زنگنه را به این پرونده پیوند دهند. وزیر نفت چندی پیش در کمیسسیون انرژی حاضر شد و به سوال‌های نمایندگان پاسخ داد. اتفاقاً ماجرای کرست هم به میان آمد و او به صراحت - همان‌طور که پیش‌تر در صحن علنی مجلس هم اعلام کرده بود - هر گونه ارتباط با عاملان این پرونده را تکذیب کرد. اما به هر شکل قلابیتی در کمیسسیون انرژی کماکان به تلاش‌های خود ادامه می‌دهند و در پی تضعیف موقعیت وزارت نفت هستند. نه به بازنشسته‌ها در وزارت صنعت و معدن وزارتخانه‌های صنعت و معدن و تجارت و چهار کشاورزی، دو وزارتخانه‌ای هستند که نمایندگان می‌خواهند با طرح «ممنوعیت اشتغال مجدد بازنشستگان» سازوکار مدیریتی در آن را اصلاح کنند. این نقد بیش از وزارت چهار کشاورزی به نعمت‌زاده مربوط می‌شود. انواع و اقسام سفت‌های مربوط به سن و سال وزیر صنعت و معدن در روز رای اعتماد از سوی نمایندگان مطرح شد و حالا عده‌ای نگران به کارگیری نیروهای قدیمی در این وزارتخانه هستند. تا به اینجا بیش از ۱۵۰ نماینده مجلس، طرح «ممنوعیت اشتغال مجدد بازنشستگان» را دنبال کرده‌اند تا در صورت تصویب، ایسن افراد در مدت یکماه استعفا داده و افراد شاغل منصوب شوند. کمیسسیون‌های اقتصادی مجلس در راس این طرح‌ند و بنا دارند پیش از اینکه بخواهند مساله استیضاح وزیر صنعت و معدن و تجارت مطرح شود، با طرح‌های پیشگیرانه زمینه ورود جوانان به این وزارتخانه را مهیا کنند. مجلس تازه و حجتی به‌زعم برخی نمایندگان به خاطر سن بالا مدتی است زیر ذره‌بین هستند. نمره قبولی تعاملات اقتصادی مجلس و دولت حجت‌الاسلام سبحانی نیا، عضو هیات‌ریسه مجلس اعلام کرده که بودجه ۹۳ با یکی، دو هفته تأخیر به پاکستان خواهد آمد. دولت و مجلس در ابعاد اقتصادی تاکنون همراهی خوبی داشته‌اند و رسیدگی به بودجه و مساله پرداخت یارانه‌های نقدی با توافق و مشورت پیش رفته. هر چند برخی نمایندگان به سیاست‌های اقتصادی دولت ایرادهایی وارد دانسته‌اند اما جمع‌بندی کلی روابط اقتصادی دولت و مجلس در حوزه اقتصاد مثبت ارزیابی می‌شود. اما یکی از چالش‌های اساسی پیش‌روی دولت بودجه ۹۳ است. بودجه‌ای که باید در شرایط کمبود منابع مالی، تحریم‌ها و تورم موجود در کشور تدوین شده و راهی بهارستان شود. از این‌ها گذشته کمبود اعتبارات بودجه‌ای کنونی دولت مانع از پیشرفت بسیاری پروژه‌های عمرانی شده. اگر چه برخی نمایندگان در این بخش روحانی را متهم به سیاه‌نمایی می‌کنند اما از ارزیابی آنچه او و کابینه‌اش از محمود احمدی‌نژاد تحویل گرفته، نشان از بحران اوضاع اقتصادی دارد، آنچه نه‌تنها نمایندگان مردم که اغلب مردم ایران هم به آن آگاه هستند. برزیوپاش‌هایی در دولت‌های نهم و دهم صورت گرفته و قرار دادهایی منعقد شده که تیرهای ترکش آن تا به دولت یازدهم رسیده است. شاید اگر ابعاد پرونده سه‌هزارمیلیاردی آشکار شود و اسامی دولتی‌ها به میان آید، چه مردم و چه نمایندگان بهتر در جریان امور قرار گیرند، باید منتظر ماند و دید که نتیجه تحقیق و تفحص‌های کنونی به کجا ختم می‌شود. نزدیک به دو سال دیگر از عمر مجلس نهم مانده. اصلاح‌طلبان جنب‌وجوش تازه‌ای برای حضور در «بهارستان» آغاز کرده‌اند و زمزمه‌هایی از تغییر آرایش سیاسی در مجلس آینده به گوش می‌رسد. اما بخش عمده‌ای از عمر دولت روحانی با مجلس نهم پیوند خورده و بهتر است تا حسن روحانی و کلبینه با وجود تمام حاشیه‌ها و مسایلی و گاهی هم سنگ‌اندازی‌ها، کماکان بر محور تعامل حرکت کنند.	
ادامه در صفحه ۸	

عکس: مهدي حسيني/ شرق

نگاهی به ۱۰۰ روزگی مناسبات ۲ قوه

فراز و نشیب روابط دولت و مجلس

پیشنهادی روحانی برای وزارتخانه ورزش و جوانان حاشیه‌های فراوانی به دنبال داشت. دوربین‌های صداسیما همان صبح روز رای اعتماد مجلس را ترک کردند و شایعه طرح برخی مسایل امنیتی پیرامون وزیر پیشنهادی در صحن و راهروهای مجلس پیچید. عاقبت هم الباس نادران که همیشه اسناد و اطلاعات درجه یک را در اختیار دارد، مسایلی را طرح کرد که به گفته مطهری پایه و اساسی نداشته و در هیچ محکمه‌ای ثابت نشده بود. بخشی از مباحث مرتبط به دوران حضور صالحی‌امیری در وزارت اطلاعات خوزستان بود و بخشی دیگر به حضور او در حوادث پس از انتخابات سال ۸۸ باز می‌گشت. صالحی‌امیری هم در نطق خود به راه‌هایی اشاره کرد که باید در سینه بماند و از فاش کردن برخی مسایل - بنا بر مصلحت و ضرورت- یا پس کشید. در نهایت نطق نادران کار خودش را کرد و گفته‌های او رای برخی نمایندگان را تحت تأثیر قرار داد و صالحی‌امیری هم افتاد. نصرالله سجادی، سومین گزینه وزارت ورزش و جوانان هم در عین نلآوری با سه رای کمتر از حد نصاب از وزارتخانه بازماند تا در نهایت محمود گودرزی بتواند سکان وزارتخانه را در دست گیرد.

وزارت علوم زیر ذره‌بین جبهه پایداری

به هزارویک یا تنها یک دلیل «حسن روحانی»، «جعفر توفیقی» را به مجلس معرفی نکرد و یک شبهه نام «رضا فرجی‌دانا» به جای او به بهارستان پیشنهاد شد. جعفر توفیقی در دوران سرپرستی وزارت علوم صدالردین شریعتی، رییس دانشگاه علامه طباطبایی را تغییر داد، این تغییر موجی از اعتراض اصولگرایان مجلس را به دنبال داشت؛ آن هم ریسی که در دوران مدیریتش علاوه بر رانت آموزشی و پیشکش شدن مدارج دکترا به برخی از نزدیکان فکری و سیاسی، بدترین برخورد‌ها با دانشجویان منتقد صورت گرفت و موجی از تعلق و اخراج در دانشگاه به راه افتاد. نمایندگان اصولگرا -حتی اعضای کمیسئون آموزش- در آن دوران سکوت اختیار کرده و اصولاً برای بررسی هیچ موردی راهی دانشگاه نشدند و ظلم به جامعه دانشگاهی - از استاد گرفته تا دانشجو - در تمام دوران نمایندگی این عزیزان مسکوت باقی ماند. اما حالا تغییر روسای دانشگاه‌ها گام به گام با آتش تویخانه آنها مواجه است. حتی انتصاب جعفر میلی‌منفرد و جعفر توفیقی در این وزارتخانه تا جایی پیش رفت که نمایندگان به طور مستقیم وزیر را تهدید به استیضاح کردند. نمایندگان اصولگرای مجلس نهم به جای استقبال از بازگشت گروهی از دانشجویان ستارهدار به دانشگاه، مساله را امنیتی کرده و

 	 	 	 	 	

آمده شیر افکن

کابینه صد روزه شد و مجلس نزدیک به سه ماه روابط پر فراز و نشیبی با دولت پشت سر گذاشت، هماهنگی‌ها و تنش‌ها از همان روزهای رای اعتماد به کابینه بالا گرفت و تا امروز ادامه داشته. دولت میانه‌روی حسن روحانی که قرار است گفت‌مان سیاسی جدیدی در کشور به راه اندازد، چه بخواهد و چه نخواهد با مجلس اصولگرای نهم مواجه است؛ مجلسی که بخشی از آن به اصولگرایان میانه‌رو مرتبط‌اند و بخش‌هایی به حضور جریان رادیکال اصولگرا. نبض روابط دولت و مجلس در روزهای نخست آرام می‌زد و بنا بر همراهی و همدلی بود، هر چه پیشتر آمدیم، گام‌های مجلس از دولت پیشی گرفته و ریتمی ناهماهنگ میان دوگانه مجلس - دولت‌به وجود آمده است. حسن روحانی در شرایطی گزارش صد روزه نخست دولتش را برای افکار عمومی شرح خواهد داد که برخی اصولگرایان در مجلس نهم هر روز با ایده‌ای تازه به استقبال کلبینه می‌روند؛ یک روز طرح سوال از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در صحن علنی مطرح است و دیگر روز وزیر علوم، استیضاح هم در قالب یک ابزار تهدیدآمیز روی میز نمایندگان است و تا به حال وزیر علوم، صنعت و معدن و نفت به اشکالی تهدید به استیضاح شده‌اند. اما در این میان وضعیت وزارتخانه علوم و تحقیقات متفاوت از دیگر وزارتخانه‌هاست؛ هر گام وزیر علوم یا تذکر، سوال و انتقاد تند نمایندگان نزدیک به جبهه پایداری و فراکسیون اصولگرایان مجلس مواجه می‌شود، حالا می‌خواه‌این تصمیم بازگشت دانشجویان ستاره‌دار به دانشگاه‌ها باشد یا دعوت از استادان بازنشسته یا تغییر روسای دانشگاه‌های کشور.

بنابراین سادگی است اگر بخواهیم کماکان بر آن تصویر همدلانه نخست دولت و مجلس صحه بگیریم، درست مانند نخستین روزی که حسن روحانی پیش از حضور رسمی در مجلس به دیدار علی لاریجانی رفت و در آن دیدار بر قانون‌مداری و تعامل همه جانبه با مجلس تأکید کرد و رییس مجلس هم قول مساعد داد.

نخستین حضور و حاشیه‌ها

حسن روحانی در همان روز تحلیف فهرست کابینه را به بهارستان داد تا کار بررسی وزرای پیشنهادی در دستور کار قرار بگیرد. نوبت رای اعتماد به کابینه یازدهم که فرا رسید، حسن روحانی و کابینه پیشنهادی جدیدش راهی مجلس شدند و از همان روز برخی جریان‌های تندرو در مجلس به صراحت اعلان موضع کرده و از مخالفت با برخی وزیران پیشنهادی فروگذار نکردند. این مخالفت‌ها تنها به نقد عملکرد و برنامه‌های وزیران محدود نبوده؛ اغلب مسایل بر سر حوادث پس از انتخابات سال ۸۸ می‌چرخید و مواضع وزیران پیشنهادی بر سر آن، رو کردن برخی پرونده‌ها تا آنجا رسید که برخی نمایندگان به اینکه چه نهادهایی چنین اطلاعات محرمانه‌ای را در اختیار منتقدان دولت قرار داده‌اند، گله کردند. صف‌کشی برخی اصولگرایان در مقابل دولت در همان روز نخست رای اعتماد به افتادن سه وزیر منجر شد.

شبنامه‌های روزانه

محمدعلی نجفی، وزیر پیشنهادی آموزش‌وپرورش در میان بخش انبوهی از شبنامه‌های غیرقانونی تنها با یک رای کمتر از حد نصاب از وزارت با ماند. از سوی دیگر توافقی میان دو فراکسیون اصولگرایان و رهروان مجلس صورت گرفته بود که به محمد سلطانی‌فر، وزیر پیشنهادی ورزش رای اعتماد ندهند، «جعفر میلی‌منفرد»، وزیر پیشنهادی علوم هم نتوانست از بهارستان رای اعتماد بگیرد. نمایندگان منتقد برای او وقت بیشتری اختصاص داده و پیگیری‌های محلی کرده بودند؛ در نهایت فیلمی از او در مجلس به نمایش در آمد و نمایندگان مخالف تأکید کردند که او هم در حوادث کوی دانشگاه و هم حوادث پس از انتخابات سال ۸۸ دستی بر آتش داشته است.

برگه بازجویی وزیر پیشنهادی در کاز به نمایندگان

البته بعدتر علی مطهری به «شرق» گفت که برخی دوستان نماینده بر گه‌ای با عنوان برگه بازجویی از «جعفر میلی‌منفرد» در کاز به نمایندگان جای داده‌اند؛ برگه‌ای که تنها مربوط به حضور دو، سه ساعته او به دنبال دستگیری جمعی از استادان دانشگاه از سوی نیروهای امنیتی می‌شد. ماجرای که در نهایت با عنرخواهی از سوی مسوولان و آزادی استادان ختم به خیر شد. اما در نخستین روز رای اعتماد به کلبینه بیش از هر چیز توزیع غیرقانونی شبنامه‌ها کار را خراب کرد؛ شبنامه‌هایی که برخی نمایندگان از توزیع مدام آن در صحن علنی و آن هم ساعتی مانده به اخذ رای اعتماد گله داشتند. اما بر خلاف آیین‌نامه داخلی مجلس، بسیاری از شبنامه‌های آن روز به امضای هیات‌ریسه نرسیده بود.

پیچ پردست انداز وزارت ورزش و جوانان

وزارت ورزش روحانی طلسم شده بود و چهارمین وزیر پیشنهادی توانست گره از کار او بگشاید. اغلب نمایندگان پیشنهادی از سویی او یا به همکاری در حوادث پس از انتخابات سال ۸۸ محکوم شده بودند یا پرونده دیگری از آنها در صحن علنی مجلس رو شده بود. رای اعتماد به رضا صالحی‌امیری، دومین وزیر